# GŁOS PRACOWNICZY

MIESIĘCZNIK

Organ ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH Przemysłu Handlu i Biurowośc w Rzeczypospolitej Polskiej Siedziba Kraków, Sławkowska L. 6.

Rok 1 | Lipiec 1939 | Nr 4


# Stanowisko nasze na posiedzeniu Rady Miejskiej w Krakowie

OD REDAKCJI

Zapowiedzieliśmy w ostatnim numerze, iż najbliższy numer ukaże się dopiero w sierpniu, jednak z uwagi na aktualność zagadnień poruszanych na posiedzeniu budżetowym Rady Miejskiej, wydaliśmy specjalny numer poświęcony tym sprawom.

Z powodu braku miejsca nie przytaczamy referatów, wygłoszonych przez kol. Stattera, ograniczymy się tylko do podania rezolucyj i wniosków zgłoszonych przez niego z ramienia klubu radnych PPS i jako takich przyjętych przez Radę.

— oOo —

## Sprawa wolnych przestrzeni zieleńców

Sprawa terenów już nie tylko sportowych ale wogóle wolnych przestrzeni, jak boiska sportowe, skwery, zieleńce, pozostawia wiele do życzenia i nie odpowiada wymogom nowoczesnego miasta, oraz potrzebom ludności Krakowa.

Wedle obliczeń statystycznych Kraków wykazuje około 35 metrów kwadratowych na głowę mieszkańca wszystkich istniejących i projektowanych przestrzeni wolnych. Należy atoli zważyć, że przeszło 50% tej pozycji zajmuje Las Wolski, który mimo swojej pięknej okazałości i roli jaka spełnia, nie daje samemu miastu właściwej korzyści, gdyż leży poza miastem i jest ośrodkiem wycieczkowym. Już nie mówimy o tym, że ze względu na swą odległość i brak tanich środków komunikacyjnych dostępny jest przeważnie dla ludności zamożniejszej.

W tym stanie rzeczy ilość metrów wolnej przestrzeni na głowę mieszkańca Krakowa, wynosi 15 metrów kwadratowych, a właściwie biorąc rzecz konkretniej 10 metrów kwdratowych na mieszkańca. Ta pozycja obejmuje planty, wszystkie skwery, parki, boiska sportowe i t. d.

Jeśli się zważy, że zagranica przecietną norma w tym względzie wynosi 50 metrów kwadratowych na glowę mieszkańca, że Kraków liczący z góra 250 tysięcy mieszkańców ma z czasem, wedle oblilczeń osiągnąć cyfrę pól miliona mieszkańców, to kwestia dostarczenia Krakowowi wolnych przestrzeni i zieleńców, zwlaszcza ze względów zdrowotnych, wydaje się być pierwszorzędnej wagi.

Rada Miejska stwierdzając ten fakt, wzywa Zarząd Miejski do poczynienia potrzebnych kroków celem rozwiązania tego ważkiego problemu.

## Demokratyzacja kultury

I.

Fatalną cecha życia kulturalnego w Polsce był dotychczas i jest jeszcze jego „elitarny" charakter.

Polski ruch robotniczy i pracowniczy od pierwszych dni swego powstania zmierzał usilnie i wytrwale do jak najbardziej rozleglego rozszerzenia bazy kulturotwórczej w naszym kraju, do ogarniecia dziełaniami kulturowymi upośledzonych dotad pod tym względem mas pracujących naszego społeczeństwa. Polski ruch robotniczy zmierza do istotnej demokratyzacji kultury polskiej — i na tej drodze sprzymierza dziś swoje wysilki z żywiolowymi dażeniami mas chłopskich oraz z współdzialaniem demokratycznej większości polskiej inteligencji pracujacej.

Dla dążeń tych instrumentem realizujacym są właśnie samorzady. W szczególności dotyczy to samorządu krakowskiego. Sam charakter naszego miasta jako najstraszego, a dzisiaj najpoważniejszego po stolicy, ośrodka kultury polskiej, nakłada na jego samorządową reprezentację szczególniejsze obowiązki wobec zagadnień — właśnie w najszerszym pojeciu — kulturalnych.

Cele polskiego ruchu robotniczego nie kończa się na zagadnieniach politycznych i gospodarczych. Problemy rozbudowy życia kulturalnego w masach ludności krakowskiej, sprawa kultury robotniczej, organizacji wczasów, stworzenia nowego typu człowieka pracy — o to cele jakie przyświecaja organiza

cjom oświatowym pozostającymi pod wpływami naszymi.

Robotnik, pracownik umysłowy, spracowany wyczerpany fizycznie i psychicznie musi znaleść odpoczynek i radość na przedstawieniu teatru, opery w galeriach malarskich i rzeźbiarskich, w muzeach, w wycieczkach krajoznawczych, w koncertach i t. d.

Należy pamiętać, iż prawidłowe i pożyteczne wykorzystanie wolnego od zajęć czasu może być dokonane tylko przez podniesienie umysłowych i fizycznych wartości pracownika.

Samorząd krakowski winien tym zagadnieniom poświęcić znacznie więcej uwagi, niż to dotąd czyni. Powinien jak to ma miejsce zagranicą — ze specjalną pieczołowitością zajmować się podnoszeniem poziomu duchowego szerokich mas, umożliwiając robotnikowi i pracownikowi umysłowemu korzystanie ze wszystkich działów sztuki i życia kulturalnego.

# Wnioski w sprawie kultury i sztuki

II.

a) wydanie zbiorowych biletów wstępu do wszystkich miejskich muzeów, a to celem zwiększenia frekwencji

b) spowodowanie wolnych wstępów do wszystkich muzeów miejskich dla robotników i pracowników umysłowych oraz bezrobotnych a to za pośrednictwem zawodowych związków robotniczych i pracowniczych

c) opracowanie nowego szematu płac dla personelu urzędniczego i niższych funkcjonariuszy i zreferowanie go na jednym z najbliższych posiedzeń Rady Miejskiej

d) zaciągnięcia specjalnej pożyczki na rzecz przyspieszenia budowy Muzeum Narodowego

e) przyspieszenia prac w sprawie przebudowy Muzeum Historycznego i budowy Archiwum Aktów Dawnych m. Krakowa

f) przeprowadzenia remontów budynków zabytkowych i zabezpieczenie ich na wypadek wojny.

**WNIOSKI:**

1) W par. 39 punkt a) zmniejsza się pozycję 15.000 do zł. 5.000.

W par. 39 punkt i) modyfikuje się w ten sposób, że Towarzystwo Muzyczne w Krakowie otrzymuje zł. 5.000 i Związek Muzyków także zł. 5.000.

2) Do par. 41 dodaje się punkt r) Na zakupno książek dla Biblioteki T. U. R. zł. 1.000

III.

TEATR MIEJSKI

Rada Miejska poleca Zarządowi Miejskiemu porozumieć się z Dyrekcją Teatru Miejskiego w sprawie:

a) uwzględnienia potrzeb kulturalnych najszerszych warstw ludności Krakowa przez zorganizowanie przedstawień dla sfer pracowniczych i robotniczych, młodzieży szkolnej i dziatwy i dostosowanie do tych sfer odpowiedniego repertuaru

b) stosowania dla tych sfer odpowiednich zniżek a to celem umożliwienia im korzystania z teatru

c) nawiązania rozmów z dyrekcją Opery krakowskiej odnośnie przyznania wydatnych zniżek dla tych sfer na przedstawienia operowe

d) nawiązania rozmów z dyrekcją koncertów odnośnie przyznania tym sferom zniżek na koncerty, tudzież urządzania specjalnych koncertów popularnych, szczególnie symfonicznych zwłaszcza wobec przyznania zarówno operze jak i Towarzystwu i Związkowi Muzyków subwencji ze strony miasta.

Rada Miejska uchwala znieść tak zwane uposażenia gwarantowane personelu artystycznego i statystycznego.

# Szkolnictwo

Kraków posiada 47 szkół powszechnych z 421 oddziałami. W każdym oddziele uczy się o dwoje dzieci więcej niż w innych wielkich miastach, liczących ponad 100 tysięcy mieszkańców. Na jedną izbę lekcyjną przypada o troje dzieci więcej niż w innych miastach województw południowych i zachodnich. 54 izb szkolnych jest użytkowanych dwurazowo. 88 izb jest niedopowiednich. Minimalne zapotrzebowanie w zakresie budownictwa szkolnego wynosi 173 izb. W minionym dwudziestoleciu w Krakowie przybyło zaledwie 20 nowych izb szkolnych.

Gmina miasta Krakowa przeznaczała dotąd na budownictwo szkolne najniższe kwoty. Inne miasta przeznaczają na ten cel 10.7% swego nadzw. budżetu. Kraków zaledwie niecałe 3%. Również w zakresie utrzymania szkół Kraków pozostaje w tyle. Podczas gdy inne miasta przeznaczają na te potrzeby prawie 6% swych budżetów zwyczajnych, to gmina Krakowa niecałe 3%, co stanowi zaledwie 23.94 zł. na jedno dziecko rocznie w przeciwstawieniu do Warszawy: 45.31 Katowic: 48.94, Łodzi: 32.81, Lwowa: 29.24.

Ogółem Kraków przeznacza na oświatę zaledwie 5.3% swych wydatków zwyczajnych, podczas gdy inne miasta prawie 10%.

Kraków posiada przeważnie stare, nieodpowiednio wyposażone budynki szkolne, baraki jeszcze z czasów prezydentury Dra Dietla. Urągają one wszelkim nowoczesnym wymogom szkoły.

Nam przedstawicielom sfer pracowniczych chodzi w pierwszym rzędzie o szkoły dzielnicowe. Jak długo rodziny robotnicze nie posiadają odpowiednich mieszkań z komfortem, szkoła powinna dawać dziecku robotniczemu łazienkę, której nie posiada mieszkanie robotnicze, świetlicę do pracy i zabawy, zieleńce, ogródki dziecięce, szatnie higieniczne, jadalnię, powinna być podstawą oświaty pozaszkolnej. Pan prezydent Dr Kaplicki obejmując rządy w roku

1934 oświadczył, iż gmina miasta Krakowa powinna budować corocznie jeden nowy budynek szkolny.

Imieniem klasy pracowniczej miasta Krakowa domagamy się spełnienia conajmniej tego słusznego i nieodzownego postulatu.

Klub Radny PPS stawia wniosek:

a) Rada Miejska uchwala upoważnić Zarząd Miejski do zaciągnięcia odpowiedniej pożyczki celem zrealizowania planu wybudowania preliminowanych programem inwestycyjnym, nowych budynków szkolnych

b) budowa nowych szkół winna następować przede wszystkim w dzielnicach i przewidywać odpowiednie miejsce na przedszkola

c) należy usunąć szkoły barakowe a na ich miejsce budować szkoły nowoczesne

d) przeprowadzić jak najrychlej remonty w tych szkołach przede wszystkim, które tego najbardziej potrzebują.

## I.

# ZDROWIE PUBLICZNE:

W trosce o zdrowie mieszkańców Krakowa, szczególnie sfer pracowniczych, cierpiących na tak zwaną proletariacką chorobę, oraz o dzieci. Rada Miejska poleca Zarządowi Miejskiemu przygotowanie wniosków w następującym kierunku:

a) wybudowania nowego pawilonu gruźliczego, gdyż istniejące od kilkudziesięciu lat drewniane baraki dekertowskie na Białym Prądniku nie odpowiadają ani wzrastającej cej ilości chorych ani prymitywnym wymogom lekarsko-higienicznym

b) wybudowania dodatkowego pawilonu zakaźnego (szkarlatyna i inne) dla dzieci, gdyż obecne pomieszczenia są stanowczo za szczupłe i powodują rozszerzanie z tego powodu choroby zakaźne wśród dzieci tam że się znajdujących

c) powiększenia stanu lekarskiego w obu pawilonach, szczególnie na oddziele szkarlatynowym, jak również stanu pielęgniarskiego co przede wszystkim na wypadek epidemii wydaje się rzeczą niezbędnie konieczną

d) wydania odpowiednich zarządzeń, by do czasu wybudowania odpowiedniego pawilonu gruźliczego, zabezpieczyć dzieci z oddziału szkarlatynowego przed zgubnymi wpływami wynikającymi z bliskiego sąsiedztwa pawilonu dziecięcego z pawilonem gruźliczym, które to sąsiedztwo zwłaszcza w porze letniej jest niezwykle szkodliwe

e) wybudowania specjalnych łaźni dzielnicowych, a do czasu wybudowania zastosowanie znacznych zniżek opłatowych, szczególnie dla sfer robotniczych i pracowniczych

f) spowodowania zniżki opłat wstępu do pływalni na Stadionie Miejskim za pośrednictwem zawodowych związków robotniczych i pracowniczych

g) wybudowania ustępów: a) u zbiegu ulicy Krakowskiej i Dietlowskiej oraz przy Alei 3 Maja

h) sporządzenia większej ilości ławek na plantach krakowskich, w Alei 3 Maja, na plantach Dietlowskich, przy placu Serkowskiego

i) sporządzenia na plantach specjalnych kółek wzgl. ogródków do zabaw dla dzieci

j) zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom na plantach i usunięcia mętów, które paraliżują ruch i zaczepiają przechodniów, zwłaszcza w porze wieczornej i na specjalnych odcinkach plant

k) zorganizowania specjalnych ośrodków szkolnych wychowania fizycznego a to celem umożliwienia młodzieży ze starszych klas szkół powszechnych uprawiania ćwiczeń cielesnych i racjonalnego wykorzystania wolnego czasu, spędzanego bardzo często na bezcelowych włóczęgach

l) zwolnienia robotników i pracowników ubezpieczeniowych w Ubezpieczalni Społecznej od opłacania kosztów przeprowadzanych dezynfekcji mieszkań po zakaźnych chorobach.

## II.

Rada Miejska uchwala:

W par. 49 a) Zakłady lecznicze dla dzieci gruźliczych i zapomogi na leczenie — podwyższyć kwotę zł. 10.000 do zł. 15.000

W par. 50 a) Na prowadzenie trzech poradni dla matki i dziecka — podwyższyć kwotę zł. 3.000 do zł. 6.000

## O wstrzymanie burzenia parkanów boisk sportowych

W związku z nakazem Zarządu Miejskiego, wzywającego kluby sportowe Krakowa, posiadające oparkanione boiska, by w ciągu trzech dni parkany te zburzyły i w miejsce ich wystawiły ogrodzenia, Rada Miejska poleca Zarządowi Miejskiemu wstrzymanie tego zarządzenia do czasu uregulowania tej sprawy w skali ogólno-krajowej, a to z następujących powodów:

Kluby sportowe urządzają zawody sportowe od których Zarząd Miejski pobiera podatek widowiskowy, a które to zawody pozwalają tym klubom rozwijać szeroką i pożyteczną działalność sportowo — wychowawczą.

Zniesienie parkanów pozbawiłoby kuby te publiczności opłacającej bilety wstępu, a tym samym wyrządziłoby niepowetowaną szkodę i tak już mocno zrujnowanemu finansowo i podupadłemu sportowi krakowskiemu i równocześnie uszczupliłoby dochody gminy miasta Krakowa.

* * *

W związku z powyższym wnioskiem prezydent Dr Czuchajowski, u którego Kol. Statter jeszcze osobiście interweniował, postanowił odroczyć wykonanie zarządzenia miejskiego.

## WALKA Z HAŁASEM

Rada Miejska poleca Zarządowi Miejskiemu wydanie odpowiednich zarządzeń przeciwdziałających hałasowi ulicznemu, wywoływanemu już to przez używanie sygnałów akustycznych samochodowych, jak trąbki, klaksony, już to przez przeciągłe i zbyt częste stosowanie dzwonków tramwajowych, a wreszcie przez łamanie przepisów i nagrywanie radia we wczesnych godzinach rannych i późnych godzinach wieczornych.

Wydanie tych zarządzeń uzasadnione jest względami na zapobieżenie szkodliwym działaniom hałasu ulicznego na ustrój nerwowy ludzi pracujących umysłowo, oraz ludzi, którzy po ciężkiej całodziennej pracy umysłowej, czy fizycznej, pragną zasłużonego wypoczynku i odprężenia psychicznego.

## OPIEKA SPOŁECZNA:

I.

Zważywszy, że każdy obywatel ma prawo domagać się od samorządu opieki społecznej, która powinna objąć swą działalnością jak najszersze warstwy ludności miasta i być dla tej ludności prawdziwą pomocą w chwilach potrzeby i nieszczęściu, zważywszy, że opieka społeczna nie jest aktem dobrej woli samorządu ani dobroczynnością z jego strony, Rada Miejska uchwala:

a) powołuje się instytucję rodzin zastępczych, która roztoczy opiekę nad dziećmi pozbawionymi rodziców i opiekunów, wzgl. półsierotami, oraz nad dziećmi tych rodziców, którzy nie żyją w odpowiednich warunkach

b) powołuje się za przykładem innych miast dzielnicowe ogniska dla dzieci pozbawionych opieki i dotuje specjalnie instytucje tym celom się oddające

c) poleca się Zarządowi Miejskiemu porozumieć się z odnośnymi władzami i instytucjami celem kreowania od dnia 1 września 1939 r. Stołowni dla bezrobotnych pracowników umysłowych

d) poleca się Zarządowi Miejskiemu opracowanie planowej akcji dla zapewnienia pracy bezrobotnym zarówno fizycznym jak i pracownikom umysłowym szczególnie sezonowym

e) poleca się Zarządowi Miejskiemu opracowanie materiałów w sprawie utworzenia żłóbków dzielnicowych w miejsce żłóbków fabrycznych, które w myśl ustawy z r. 1924 mieli zakładać właściciele zakładów przemysłowych, a tychże dotąd nie uruchomili. W żłóbkach dzielnicowych miałyby znaleść pomieszczenie dzieci nie tylko robotnic fabrycznych, lecz także pracownic domowych, zatrudnionych dorywczo i pracownic umysłowych. Istnienie tych żłobków ma być oparte na opłatach pobieranych od pracodawców.

— oOo —

## Obniżka ceny prądu elektrycznego i gazowego

Rada Miejska poleca Zarządowi Miejskiemu opracowanie wniosków w następującym kierunku:

I.

a) obniżenia ceny prądu elektrycznego, zwłaszcza dla sfer pracowniczych

b) przepisania liczników na odbiorcę w razie upłacenia kosztów ich amortyzacji

c) przedłużenia terminu płatności rachunków do 4 tygodni po terminie bez żadnych kosztów i kar za zwłokę

d) wprowadzenia dalszych ulg tramwajowych dla robotników i pracowników umysłowych w godzinach przed 8-ma i od 12-tej do 15-tej

e) obniżenia cen biletów tramwajowych przynajmniej do 20 groszy

f) obniżenia ceny kart tramwajowych dla robotników i pracowników umysłowych zarabiających do 250 zł. miesięcznie.

II.

a) obniżenia ceny prądu gazowego, zwłaszcza dla sfer pracowniczych

b) przepisania liczników na odbiorcę w razie opłacenia kosztów ich amortyzacji

c) przedłużenia terminu płatności rachunków do 4 tygodni po terminie bez żadnych kosztów i kar za zwłokę.

# Budownictwo mieszkań społecznych najpotrzebniejszych

Zważywszy, że — jak mówi jeden z najpoważniejszych ekonomistów prof. Lipiński — budownictwo mieszkaniowe, w szczególności budownictwo małych mieszkań, nie może być pozostawione wolnej grze gospodarczej, lecz powinno stanowić jeden z najważniejszych odcinków gospodarstwa planowego

że jedynie publiczne popieranie budownictwa domów robotniczych jest usprawiedliwione z ogólnogospodarczego i socjalnego punktu widzenia, że — jak to już Klub Radnych PPS miał sposobność stwierdzić na posiedzeniu Rady w dniu 12 czerwca 1939 r. — polityką mieszkaniowa jest jednym z podstawowych zagadnień gospodarki komunalnej, i że zatem ustawowym obowiązkiem Gminy jest dostarczenie jej mieszkańcom dachu nad głową i dbanie o ciągłą poprawę warunków mieszkaniowych, Klub Radnych PPS stwierdziwszy jeszcze raz olbrzymi brak mieszkań małych, robotniczych na terenie Krakowa, wnosi:

Rada Miejską uchwala:

I. a) Gmina miasta Krakowa domaga sie odpowiedniego zwiększenia kredytów publicznych na rzecz budownictwa mieszkań społecznie najpotrzebniejszych
b) zabezpieczenia przez Zarząd Miejski w Krakowie odpowiednich terenów dla budownictwa mieszkaniowego, należytego urządzenia tych terenów i odstepowania ich instytucjom społecznym i spółdzielniom mieszkaniowym robotniczym, które podejma akcję budowy tanich, małych mieszkań
c) stosowania przez Zarząd Miasta dla mieszkań najpotrzebniejszych specjanych ulg w opłatach za wode, gaz, elektryczność, kanalizacje i t. p.
d) prowadzenie polityki komunikacyjnej, zapewniającej dogodne i tanie połączenia robotniczych i pracowniczych osiedli z centrum miasta i z miejscami pracy.

II. 1) Powolanie inspekcji mieszkaniowej, której zadaniem byłoby zbadanie stanu zdrowotności i gestości zaludnienia każdego małego mieszkania, wydawania opinii co do remontu szkodliwych dla zdrowia mieszkań i dażenie do odciążenia mieszkań przeciążonych ilością współlokatorów przez wynalezienie dla nich korzystniejszego pomieszczenia.
2) Uregulowanie kwestii dotyczącej mieszkań dla dozorców, których należy usunąć z urągających wszelkim względom zdrowotnym suteryn, oraz specjalnych pomieszczeń dla pracownic domowych.

III. Wybudowanie specjalnych baraków, skoro inaczej się nie da, dla bezdomnych i zamieszkujących w norach ulicznych, czy w innych, nie dla ludzi przeznaczonych, miejscach.

IV. Rada Miejska uchwala polecić Zarządowi Miejskiemu zaciągnięcie pożyczki na budownictwo mieszkań społecznych najpotrzebniejszych.

— oOo —

# Związek nasz protestuje przeciwko

## podwyżce czynszów w nowych domach

W związku z uchwaleniem podatku drogowego Rada Miejska uchwaliła na wniosek kol. Stattera rezolucję stwierdzającą,iż podatek drogowy nie może dawać właścicielom realności asumptu do podwyższania czynszów w nowych domach. Równocześnie Rada Miejska wezwała Zarząd Miejski by porozumiał się z Urzędem Wojewódzkim w sprawie zapobieżenia nieuzasadnionej podwyżce czynszów. Tymczasem ostatnio jesteśmy świadkami masowego podnoszenia czynszów. Właściciele wypowiadaja lokatorom kontrakty najmu, zapraszając lokatorów do zawarcia nowej umowy ale pod warunkiem wyrażenia zgody na podwyższenie czynszu. Kamienicznicy bezceremonialnie tłumaczą podwyżkę czynszów wprowadzeniem podatku drogowego. Dochodzi do tego, że na podatku drogowym jeszcze zarabiają, gdyż wysokość podwyżki przynosi niektórym w stosunku rocznym 50% po potrąceniu wydatków na podatek drogowy, czystego zysku. Tak więc lokatorzy musza pokrywać koszta podatku drogowego. Fakt ten, który siłą rzeczy musi pociągnąć za sobą ogólną drożyznę i spowodować pracowników i robotników do wszczęcia akcji podwyżkowej, w konsekwencji może wywołać niepotrzebne i wysoce niepożadane wstrząsy społeczne.

W związku z tą sprawą interweniowała delegacja naszego Związku w osobach kol. prezesa red. M. Stattera oraz wiceprezesa kol. St. Wójcika u pana wicewojewody Dr Długockiego, przedstawiajac mu stan rzeczy, tudzież wielkie zaniepokojenie i oburzenie wśród pracowników umysłowych, którzy ponosić muszą największe ciężary na rzecz państwa, a ponadto płacić za kamieniczników podatki na nich nałożone. Pan wicewojewoda z zainteresowaniem wysłuchał żądania delegacji, przyznał słuszność argumentacji i przyrzekł bezzwłocznie sprawę rozpatrzyć.

W związku z powyższym Związek zwraca się do wszystkich tych zainteresowanych lokatorów zamieszkujących w nowych domach, którym właściciele realności podnoszą czynsze, by wypadki te zgłaszali do Związku, przy ul. Sławkowskiej 6. w godzinach 18 — 21.

# Dalszy wniosek kol. Stattera

## w sprawie podwyższenia czynszów

Dnia 12 czerwca 1939 Rada Miejska powzięła na wniosek radnego red. M. Stattera (PPS) następującą rezolucję:

„W związku z uchwaleniem Statutu podatku drogowego na rzecz Gminy stoł. król. miasta Krakowa, obciążającego m. innymi także właścicieli budynków nie korzystających z 6-letniego ustawowego zwolnienia od podatku drogowego Rada Miejska w Krakowie stwierdza, iż obciążenie to nie powinno dawać tym właścicielom asumptu do podwyższania czynszów lokatorskich, szczególnie z uwagi na to, że mieszkania te przeważnie zajmowane są przez ludność pracującą, której pobory nie tylko, że nie są podwyższane, ale częstokroć ulegają redukcji. Niezależnie od powyższego stwierdzono że w ostatnich czasach mieszkania w nowych domach są przedmiotem nieuzasadnionej zwyżki czynszów, wobec czego Rada Miejska zwraca się do Zarządu Miejskiego, aby ten wspólnie z władzami administracyjnymi poczynił zarządzenia przeciwdziałające zwyżce czynszowej, zwłaszcza odnośnie do mniejszych mieszkań, zajmowanych przez robotników, urzędników i drobnych rękodzielników".

Tymczasem niektórzy właściciele nowych domów przechodzą do porządku dziennego nad głosem ostrzeżenia reprezentacji obywatelstwa krakowskiego i zasłaniając się brakiem ustawowego zakazu, w sposób cyniczny podwyższają czynsze powołując się przy tym bezceremonialnie na wprowadzenie podatku drogowego od nowych domów.

Ten anormalny stan rzeczy przerzucania wszystkich państwowych i komunalnych ciężarów na barki sfer pracowniczych, wywołujący oburzenie i poczucie niebywałej krzywdy społecznej, musi się absolutnie skończyć!

Niektórzy właściciele realności idą tak daleko, że w stosunku rocznym podwyższają czynsze o taki procent, że na podatku drogowym na czysto zarabiają kilkaset złotych. To już zakrawa na calkiem zwyczajną lichwę mieszkaniową! I, do czego to prowadzi? W konsekwencji podrożeją wszystkie inne produkty i artykuły pierwszej potrzeby i będziemy świadkami nieuzasadnionego wzrostu drożyzny w tym samym czasie, gdy zarobki robotników i pracowników umysłowych nie tylko że nie są podwyższane, ale w niektórych wypadkach próbuje się je nawet obniżyć, spekulując na to, że świat pracy w obecnych czasach międzynarodowego napięcia sytuacji politycznej nie zechce się uciec do drastyczniejszych środków walki z zachłannym i nienasyconym kapitałem.

Tak więc kamienicznicy prowokują niewskazane i sprzeczne z wolą świata pracy wstrząsy społeczne.

Rada Miejska piętnuje w obliczu całego społeczeństwa krakowskiego tę antyspołeczną i szkodliwą z punktu widzenia spokoju publicznego akcję niektórych niesumiennych kamieniczników i wzywa Zarząd Miejski do bezzwłocznego wykonania uchwały Rady Miejskiej z dnia 12 czerwca 1939 r. Zgodnie z wolą opinii lokatorskiej Rada Miejska opowiada się za powołaniem na terenie Krakowa Komisji Rozjemczej, złożonej z przedstawiciela sfer lokatorskich, właścicieli realności i zawodowego sędziego, która to komisja ingerowałaby w sprawie ustalenia wysokości czynszów w nowych domach, wydawała orzeczenia w sprawie zasadności podwyższania czynszów w tych domach, tudzież stwierdzała, czy wypowiedzenie najmu mieszkania nie jest podyktowane chęcią uzyskania wyższego czynszu, wzgl. innego lokatora za wyższym czynszem.

---

(*Dokończenie ze str. 4-tej Opieka Spot.*)

**W WYDATKACH NADZWYCZAJNYCH:**

W par. 130 p. b) (wychowanie fizyczne) kwotę zł. 10.000 zmniejszyć do kwoty zł. 5.000 a w zamian za to dodać w tym paragrafie punkt c): Subwencja dla Miejskiego Komitetu Wychowania Fizycznego zł 10.000 z tym wyraźnym zastrzeżeniem, że kwota ta zostanie rozdzielona pomiędzy najsłabsze finansowo kluby sportowe w Krakowie ze szczególnym uwzględnieniem klubów robotniczych.

Do par. 130 dodaje się punkt d) Dotacja na rzecz wybudowania dzielnicowych boisk sport. zł. 15.000

**POKRYCIE:** Podwyższyć dochody działu IX par. 41 Przyznaje się wszystkim pracownikom tak fizycznym jak i lekarzom zatrudnionym w Miejskich Zakładach Sanitarnych dodatek epidemiczny w wysokości 20% wynagrodzenia miesięcznego a to zgodnie z Rozp. Rady Ministrów z dnia 7. VI. 1922 art. XI i ustalonej w tym względzie praktyki.

---

(*Dokończenie ze st. 3-ciej Zdrowie Spot.*)

**WNIOSKI:**

Rada Miejska uchwala:

W par. 68 punkt a) Dożywianie dzieci szkolnych podwyższa się kwotę zł. 45.000 do kwoty 50.000

W par. 68 punkt b) Zaopatrzenie dzieci szkolnych w odzież i obuwie podwyższa się kwotę zł. 12.000 do 15.000 zł.

W par. 69 punkt a) Kolonie i półkolonie podwyższa się kwotę zł. 24.000 do kwoty zł. 30.000 w której to kwocie mieści się dotacja na rzecz Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w kwocie zł. 5.000.

---

Dalsze wnioski dla braku miejsca w następnym numerze. (Red.)

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, Sławkowska 6. Telef. 155 54. Konto PKO. 405.781 Redaktor: **Maksymilian Statter**
Wydawca: Związek Zawodowy Pracowników Umysłowych Przemysłu Handlu i Biurowości w R. P. w Krakowie, ul. Sławkowska 6 I p.
Drukarnia „Literacka" w Krakowie Pl. Zgody 4 — Telefon Nr 185-18